

Verksamhetsberättelse 2021
Mörby Ungdomsmottagning
Danderyds kommun

Agneta Ahlbäck
Enhetschef 2021
Mörby Ungdomsmottagning
Danderyds kommun

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2021 -----	1
Syfte och övergripande mål -----	1
Styrande lagrum -----	2
Organisation -----	3
Arbetsätt -----	4
- Verksamhetens omfattning och utformning-----	5
- Medicinsk och psykosocial kvalitet-----	5
- Samverkan-----	5
Att systematiskt och fortlöpande följa upp, -----	6
utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten	
- Kvalitetsmål-----	7
- Systematiskt förbättringsarbete-----	8
Budget -----	9

Verksamhetens aktiviteter för nästkommande år-----	10
- Fortsatt bedriven kärnverksamhet-----	10
- Aktiviteter för ökad tillgänglighet-----	10
- Aktiviteter för främjande av psykisk och fysisk hälsa.---	10
Statistik 2021-----	11

Verksamhetsberättelse 2021

Under året 2020 togs ett politiskt beslut om delat huvudmannaskap för alla ungdomsmottagningar i Stockholms län. Detta innebar att den medicinska delen övergick till Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) medan den kurativa delen är fortsatt i kommunal regi i Bildningsförvaltningen. För Mörby Ungdomsmottagnings del skedde detta 2021-01-01.

Verksamhetsåret 2020 och 2021 har inneburit många utmaningar med anledning av den rådande Covid-19 pandemin. Mottagningen har sedan pandemin startade mött ungdomarna på distans med digitala klassbesök i årskurs åtta eller nio på högstadieskolorna. De digitala klassbesöken har gjorts under en timme med eleverna i skolan. Drop-in mottagningarna till barnmorskorna har varit inställda både på mottagningen och i Kronängsskolan i Vaxholm.

Personal har träffat ungdomarna på mottagningen men även omfördelat fysiska besök till digitala besök och ibland telefonsamtal. Det har möjliggjort att ungdomarna kunnat ta del av kuratorsbesöken även om de haft symptom eller varit i karantän eller oroat sig för att åka kommunalt. Det har underlättat arbetet under pandemin även om det inte är det mest optimala arbetssättet i samtalet kring psykisk ohälsa och sexualitet.

Det utåtriktade arbetet med närvaro på kommunens gymnasieskolor har tyvärr ställts in, förutom särskoleeleverna och elever från andra resursklasser som vi träffat på ungdomsmottagningen. Detta eftersom det är färre elever i de grupperna. Under dessa besök har åtgärder vidtagits enligt folkhälsomyndighetens riktlinjer.

De spontana besöken har minskat på mottagningen under pandemin. Ytterdörren har varit stängd och väntrummet flyttats till entrén. Allt för att minska antalet personer i våra lokaler samtidigt.

Syfte och övergripande mål

Ungdomsmottagningen arbetar för att främja de ungas psykosociala, sexuella och reproduktiva hälsa och där ungdomars rättigheter tillvaratas och respekteras. Som ett led i arbetet har ungdomsmottagningen följande strategi för verksamheten:

- Ungdomsmottagningen är en lättillgänglig för ungdomarna,

där individens behov och förutsättningar är i fokus.

- Alla unga uppfattar att ungdomsmottagningen arbetar på den unges uppdrag.
- Alla unga uppfattar att de har rätt till information, kunskap, stöd och behandling inom ungdomsmottagningen.
- Ungdomar som vänder sig till ungdomsmottagningen blir bemötta med respekt av professionella vuxna som ser till hela deras livssituation.

Övergripande mål för verksamheten är

- att främja ungdomars hälsa avseende sexualitet, samlevnad och identitetsutveckling
- att upptäcka, förebygga och behandla fysisk och psykisk ohälsa
- att stärka ungdomarna i att hantera sin sexualitet samt respektera sig själva och sin omgivning
- att förebygga oplanerade/oönskade graviditeter samt sexuellt överförbara sjukdomar
- att möta frågor kring utvecklande av sexuell identitet och ge råd och stöd
- att stärka ungdomarna i deras naturliga nyfikenhet kring lusten och glädjen i sexualiteten
- Att tidigt uppmärksamma ungdomar som är i behov av stöd.
- Att stödja det friska

Styrande lagrum

- Sekretesslagen SFS 2009:400
- Socialtjänstlagen 2001:453
- Smittskyddslagen 2004:168
- Patientjournalagen 2014:821, prop: 2013/14:106
- Abortlagen 1974:595
- SOSFS 2009:15
- Föräldrabalken 1949:381
- Hälso- och sjukvårdslagen 1982:736,1998:531
- Barnkonventionen - lag från och med 2020
- GDPR

Organisation

Danderyds Kommun har från och med 2021-01-01 ingått ett samverkansavtal med Stockholmsläns sjukvårdsområde (SLSO) där den medicinska delen ingår och kommunen ansvarar för den kurativa delen.

Danderyds kommun har sedan 2000 avtal med Vaxholms stad om att deras ungdomar skall ha tillgång till Mörby Ungdomsmottagnings verksamhet.

Ungdomsmottagningen vilar på en formell samverkan mellan kommuner och Region Stockholm på en organisatorisk nivå och karaktäriseras av ett praktiskt tvärprofessionellt arbete mellan medicinsk och psykosocial personal på ungdomsmottagningen.

Personalorganisation

Enhetschef , leg barnmorska/ Steg1 psykoterapi	100%
Kurator /Steg1 psykoterapi	100 %
Kurator/ Steg1 psykoterapi	50 %
Kurator/ Steg1 psykoterapi	50 %

Arbetsätt

Verksamhetens omfattning och utformning

Ungdomsmottagningen har en viktig roll i det lokala folkhälsoarbetet, att möta ungdomar på deras egen arena och skapa dialog om frågor som SRHR (sexuell reproduktiv hälsa och rättigheter) samt genusperspektiv, jämställdhet och psykisk hälsa.

Att den psykiska ohälsan ökar visar ett flertal olika studier nationellt. Att snabbt få hjälp minskar risken för fördjupad problematik. Ungdomsmottagningen har möjlighet att tidigt upptäcka tecken på psykisk ohälsa med låg tröskel och ett tvärprofessionellt bemötande utifrån ungdomarnas behov och önskemål.

Arbetet på ungdomsmottagningen utgår från en helhetssyn där fysisk, psykisk och social utveckling samverkar. Helhetssyn och teamarbete inom mottagningen avseende medicinska, psykiska och sociala områden ger en verksamhet väl anpassad för att möta de frågor som ungdomar har.

Frivillighet är en bärande princip i verksamheten. Det är i huvudsak ungdomarna själva som söker sig till ungdomsmottagningen.

Mottagningen utgår från ungdomarnas situation och initiativ med respekt för deras vuxenhet i utveckling. Personalen är väl insatt i aktuella företeelser i samhället för att kunna hjälpa ungdomar utifrån den miljö de vistas i.

- Ungdomsmottagningen är en frizon för ungdomar där det är lätt att samtala med vuxna om intima och känsliga frågor. En förutsättning för det är bland annat tillgängligheten, att finnas på plats när ungdomarna behöver oss. Målgruppen är ungdomar från 12 år fram till 23-årsdagen.
- Ungdomsmottagningen skall kunna ta emot och hjälpa alla ungdomar så snart som möjligt. Besöken för ungdomarna är kostnadsfria.
- Ungdomsmottagningen har öppet varje vardag för tidsbeställda besök. Kuratorerna har en kvällsmottagning och ytterligare en kvällsmottagning tillsammans med barnmorskorna.

Mottagningen är FUNKIS diplomerad samt HBTQI diplomerad av Region Stockholm.

En öppnare attityd i samhället och ett gott bemötande hos oss har bidragit till att olika minoriteter såsom transsexuella ungdomars besök har ökat på mottagningen.

Medicinsk och psykosocial kvalitet

Mottagningens arbete består av individuell rådgivning, undersökning och behandling. Många besökare har fått kontakt med ungdomsmottagningen genom den utåtriktade verksamheten. Ungdomarna träffar i första hand barnmorskor och kuratorer vilka står för kontinuiteten på mottagningen. Läkarna (venereolog och gynekolog) har endast mottagning på specifika tider. Utöver tidsbokning och drop-in har vi spontana besök av killar och tjejer som önskar gratis kondomer, dagen efter-piller, kortare krissamtal, andra akuta frågor m.m.

Ett nära samarbete mellan barnmorska, kurator och läkare är en förutsättning för ett bra arbete på mottagningen. Detta teamarbete med medicinsk, psykologisk/psykosocial kompetens är en framgångsfaktor som bidrar till en helhetssyn. Fler ögon och fler kompetenser säkerställer kvaliteten i bemötandet av respektive individ. När våra insatser inte är tillräckliga hänvisar vi vidare eller samarbetar med andra professionella instanser.

Arbetet på ungdomsmottagningen kräver goda och regelbundna samverkansformer med andra enheter inom kommunen. Mottagningens personal finns även som en kunskapsbank och erbjuder information och utbildning i ungdomsfrågor till andra aktörer. Personalen har medverkat i professionella nätverk, både regionalt samt på nationella forum där fokus ligger på utvecklingsarbete i ungdomsmottagningsfrågor.

Samverkan

Samverkan utgör en stor del i arbetet med att ge ett så bra stöd till ungdomen som möjligt. Ungdomsmottagningen samverkar såväl internt som externt med en rad olika aktörer och finns även med i olika nätverk och samverkansgrupper.

Intern samverkan	Extern samverkan
Kommunala grund- och gymnasieskolor	Privata grund- och gymnasieskolor
Socialförvaltningen, avdelningen barn och unga.	Unga Vuxna, Specialpsykiatri
Ungt Fokus	Vuxenpsykiatri, Aleris
Skolkuratorerna i kommunen	Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)
Elevhälsan	Övriga ungdomsmottagningar

Resursteamet på socialförvaltningen	Region Stockholm
Fritidsgårdarna	Vårdcentralen
Brottsförebyggande rådet	Mödravårdcentral
	Smittskydd Stockholm
	BUMM (Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning)
	Specialistsjukvård t.ex. Ultragyn
	Svenska kyrkan
	Origo
	Sösam-enheten Södersjukhuset
	Habiliteringen
	Abortmottagningar
	AVK
	Ätstörningskliniker

[Att systematiskt och fortlöpande uppfölja, utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten.](#)

Ledningssystemet är utformat som en fortlöpande process där planering, genomförande, uppföljning och förbättring länkar varandra. Många av aktiviteterna i processen sker löpande under året.

- Förbättra utifrån riskanalys, analys av egen kontroll, analys av klagomål och synpunkter och analys av avvikelshantering.
- Planera mål-, budget och verksamhetsplan, internkontroll och övriga förutsättningar.
- Utvärdera genom att kontrollera, följa upp och utvärdera enligt mål och planer, arbeta med riskanalys, arbeta med egen kontroll, utreda klagomål, synpunkter och avvikelser, sammanställa, analysera och presentera det som följts upp.

- Genomföra genom att arbeta enligt dokumenterade riktlinjer och rutiner, arbeta enligt prioriteringar utifrån mål, dokumentera, rapportera, arbeta för personalmedverkan och delta i förbättringsarbete.

Kvalitetsmål

Ungdomsmottagningens övergripande mål

- Ungdomsmottagningen ska främja och förebygga fysisk och psykisk hälsa samt arbeta utifrån sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).
- Alla ungdomar ska känna sig välkomna och ett normkritiskt förhållningssätt ska prägla verksamheten.
- Arbetet ska utgå ifrån en psykosocial, psykologisk och medicinsk helhetssyn där unga har rätt till information, kunskap, stöd och behandling.

Mottagningens mål ska vara tydliga. De ska rikta sig i första hand mot besökare och även ha ett arbetsmiljöperspektiv. Målet ska härledas från lagar, uppdrag och egna krav.

- Alla besökare ska uppleva att de fått ett gott bemötande på mottagningen.
- Alla klasser i årskurs åtta eller nio ska erbjudas studiebesök på mottagningen och Gymnasieskolorna får besök av ungdomsmottagningens personal på skolan.
- Mottagningen ska arbeta för att ha ett HBTQ-perspektiv.
- Mottagningen ska arbeta ur ett funkis-perspektiv.
- Mottagningen ska kontinuerligt arbeta med jämställdhet.
- Alla besökare ska känna att de fått adekvat och evidensbaserad vård och omsorg inom ramen för mottagningens resurser.
- Mottagningen ska stärka och utveckla samverkan och samarbeten med externa och interna aktörer, såsom andra ungdomsmottagningar, SÖSAM på Södersjukhuset, barnmorskemottagningar i närområdet, barn och ungdomspsykiatri, unga vuxnas psykiatriska mottagning och skola.
- All personal ska uppleva delaktighet och inflytande i verksamhetens arbete.
- Mottagningen ska ge förutsättningar för utveckling och förkovring i områden som rör arbetets innehåll och förbättring.
- Mottagningen ska hålla budgeten.
- Mottagningen ska följa kommunens riktlinjer och rutiner.
- Mottagningen ska följa Region Stockholms riktlinjer och rutiner.

Systematiskt förbättringsarbete

I det systematiska förbättringsarbetet läggs vikt vid förebyggande åtgärder såsom riskanalyser, missförhållanden och andra avvikelser som inträffar. Även egenkontroller betonas för att undersöka verksamhetens resultat och kontrollera kvaliteten. Rapportering av avvikelser görs i KIA eller i avvikelssystemet som finns på mottagningen. Därutöver ska inkomna rapporter, klagomål och synpunkter tas emot, utredas, sammanställas och analyseras för att säkerställa kvaliteten.

Utökad Budget med stimulansmedel

På uppdrag av regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tilldelades *Uppdrag Psykisk Hälsa* (UPH) ca 35 miljoner kronor att fördela till Stockholms läns alla ungdomsmottagningar i syfte att stärka ungdomars psykiska, fysiska och sexuella hälsa.

Mörby ungdomsmottagnings ansökning resulterade i beviljade medel på ca 370,000 kronor. De stimulansmedel som beviljades var ämnade för att bidra till att stärka lokala utvecklingsprojekt och kompetenshöjande insatser inom arbetet kring psykisk hälsa.

Detta har dock försvårats på grund av Corona, då verksamheten har fått ställa om enligt riktlinjer som har kommit från Folkhälsomyndigheten.

För årets stimulansmedel har kuratorstimmarna utökats. De satsningar som skulle göras i det utåtriktade arbetet har ej varit möjligt under året på grund av pandemin. Kuratorstiden har varit en förstärkning med ökad tillgänglighet till kurator.

Folkhälsomyndighetens förhållningsregler har gjort att personalen stannat hemma vid symptom som gjort att verksamheten ändå blivit mindre sårbar med mer kuratorstimmar.

Verksamheten följer givna budgetramar under 2021, med intäkter från Danderyds kommun och Vaxholms stad.

Verksamhetens aktiviteter för nästkommande år

Fortsatt bedriven kärnverksamhet

- Ta emot ungdomar på mottagningen för besök hos barnmorska och kurator (via telefonbokning, webbokning via 1177 eller mottagningens hemsida samt drop-in och spontana besök).
- Gynekolog- och venereologmottagning
- Klassbesök på mottagningen med samtliga elever i åk åtta eller nio
- Samverkan med interna och externa aktörer
- Deltagande i olika ungdomsevent som kommunen anordnar
- Deltagande på ”temadagar” eller dylikt på kommunens skolor

Aktiviteter för ökad tillgänglighet

- Drop In-tider förlagd till Kronängsskolan i Vaxholm
- Utdelning av gratis kondomer
- HBTQ- diplomas verksamhet
- Funkis diplomerad verksamhet

Aktiviteter för främjande av psykisk och fysisk hälsa utöver kärnverksamheten

- I samband med utdelning av gratis kondomer, att när det är möjligt, samtala med den som hämtar, om sexuell hälsa, pubertetsutveckling etc. och på så sätt förebygga t.ex. information och ökad kunskap om vilken hjälp som finns att tillgå kan minska skolfrånvaro, begränsningar i fritidsaktiviteter och fysiskt och psykisk hälsa. Samtalen ökar också medvetenheten om ungdomsmottagningens verksamhet.
- Utbildade och diplomerade kuratorer i *Acceptance Comittment Therapy* (ACT) som erbjuder kurser både på individ- och gruppnivå.
- En ”Handlingsplanen för suicidprevention och minskad psykisk ohälsa i Danderyds kommun” har arbetats fram under 2021. Även ungdomsmottagningen deltog. Målet är att den implementeras under 2022. Mörby ungdomsmottagning riktar in sig på minoriteter så som Hbtqi och hur man ska nå dessa grupper i det utåtriktade arbetet och att ha utbildningsinsatser för ökad kunskap och hitta verk samma strategier i bemötandet av dessa ungdomar.

Statistik 2021

Under året har 1196 enskilda besök gjorts hos kurator (2020 gjordes 851 enskilda besök hos kurator.)

I det utåtriktade arbetet har 40 klassbesöks gjorts digitalt, förutom sju klasser på Mörbyskolan som hade temadag utomhus. Särskoleeleverna och elever från annan resursklass på Danderyds gymnasium har besökt mottagningen fysiskt.

De digitala besöken har gjorts under en timme där vi informerat om ungdomsmottagningen

och samtalat o sex och samlevnad. Besöken har gjorts tillsammans kurator och barnmorska från mottagningen. Klassläraren har varit med eleverna i deras klassrum.